

РЕШЕНИЕ

№ 1288

гр. Пловдив, 22.03.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – ПЛОВДИВ, IX ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в
публично заседание на петнадесети март през две хиляди двадесет и трета
година в следния състав:

Председател: Анна Д. Дъбова

при участието на секретаря Петя Г. Карабиберова
като разгледа докладваното от Анна Д. Дъбова Гражданско дело №
20225330112149 по описа за 2022 година

Производството е образувано по предявен от Д. Н. Ч. против „Електроразпределение Юг“ ЕАД осъдителен иск с правно основание чл. 55, ал. 1, предл. трето ЗЗД за заплащане на сумата от 696 лв., заплатена по развален от страна на ищеца – възложител договор № ** от 22.11.2021 г. за присъединяване към електроразпределителната мрежа и доставяне на трифазна електроенергия за обект: съществуваща стопанска сграда, находяща се в с. П., УПИ VIII-**, ЕАТТЕ **.

Ищецът твърди, че по искане на ищеца за присъединяване на обект към електроразпределителната мрежа на „Електроразпределение Юг“ ЕАД е изготвено становище от 02.06.2021 г., с което е изразена готовност от ответното дружество за започване на процедура по сключване на договор, като във връзка с проведена писмена кореспонденция ищецът е предоставил на ответника всички необходими документи на 19.11.2021 г. Сочи, че сключил договор с „Елпроект ВП“ ЕООД за изготвяне на проект за част „Електро“ за обект с. П., УПИ VIII-**, кв. 59, който бил изготвен, за да послужи пред ответното дружество, ведно със Скица № 286 от Община Хисаря, отдел „УСГ“ от 18.05.2021 г. Твърди, че в резултата на изпълнението указания за електроразпределителното дружество и представените документи между страните е сключен договор № ** от 22.11.2021 г. за присъединяване към електроразпределителната мрежа и доставяне на трифазна електроенергия за обект: съществуваща стопанска сграда, находяща се в с. П.,

УПИ VIII-**, ЕАТТЕ **, с установено възнаграждение от 696 лв. с ДДС, която сума е изцяло заплатена от страна на ищеца на 26.11.2021 г. Твърди, че установеният падеж на задължението на ответника за изграждане и въвеждане в експлоатация е три месеца, считано от заплащане на възнаграждението, като падежът е настъпил на 26.03.2021 г. Сочи, че от страна на ответника не са предприети никакви действия в изпълнение на задължението му по договора, което изпълнение е закъсняло съгласно уговорения падеж. Сочи, че интересът на ищеца от изпълнение на договора е отпаднал, поради забавата в изпълнението, тъй като обектът е прехвърлен на трето лице на 26.05.2022 г. Поддържа, че с писмо от 20.06.2022 г. е развалил сключения между страните договор и е поканил ответника да върне получената сума в едномесечен срок, по което писмо е постановен отказ от страна на ответника, тъй като задължение на потребителя е да сключи договор за доставка и пренос на електрическа енергия, преди изграждане и въвеждане в експлоатация на съоръженията по чл. 4.1. от Договора. Сочи, че не възприема доводите на ответника, тъй като сключване на договор за доставка и пренос на електрическа енергия не представлява условие, съответно пречка за изпълнение на договора. По така изложените съображения моли за осъждане на ответника да върне заплатената сума по договора, поради неговото едностранно разваляне от страна на ищеца – възложител.

По делото е постъпил отговор на исковата молба от страна на ответника, в който са изложени съображения за неоснователност на предявения иск. Не оспорва обстоятелството, че между страните е сключен договор № ** от 22.11.2021 г. за присъединяване на обект на клиенти към електроразпределителната мрежа и доставяне на трифазна електроенергия за обект: съществуваща стопанска сграда, находяща се в с. П., УПИ VIII-**, ЕАТТЕ **. Оспорва твърденията на ищеца, че в качеството си на изпълнител не е изпълнил задълженията си по договора за присъединяване на процесния обект към електроразпределителната мрежа. Твърди, че е изпълнил всички свои задължения, произтичащи от договора, като е осигурил ТЕПО за монтиране на електромер на клиента, наличие на трифазен електромер и защитна и комутационна апаратура, съгласно представения проект и сключен договор. Твърди, че за да бъде изпълнен изцяло сключения договор и обектът да бъде присъединен към електроразпределителната мрежа следва да са налице условията, предвидени в разпоредбата на чл. 104 Закона за енергетиката. Сочи, че в разпоредбата на чл. 4.7 от Договора е установено, че съоръженията за присъединяване се поставят под напрежение след изпълнение на договора и Общите условия пот клиента и представяне на доказателства, че последният е сключил сделка за доставка на електрическа енергия с лицензирано дружество и сделка за пренос на потребена електрическа енергия от съответната мрежа, за ползване мрежата и достъп по нея, съгласно чл. 104 ЗЕ. Сочи, че доколкото такива документи не са представени нито от ищеца, нито от лицето, придобило имота, ответното

дружество е възпрепятствано да довърши изпълнението на договора, поради неизпълнение на самия ищец, в който смисъл счита, че ищецът е неизправна страна по договора и не разполага с право за едностранно разваляне на договора. Твърди, че договорът не е развален, поради липса на валидно изявление за развалянето му. По така изложените съображения моли за отхвърляне на предявения иск.

Съдът, като съобрази събраните писмени доказателства, поотделно и в тяхната съвкупност, съгласно правилата на чл. 235, ал. 2 ГПК, **намира за установено следното от фактическа и правна страна:**

Районен съд – Пловдив е сезиран с осъдителен иск с правно основание **чл. 55, ал. 1, предл. трето ЗЗД.**

Възникването на спорното главно материално право се обуславя от осъществяването на следните материални предпоставки (юридически факти): 1) процесната сума да е излязла от патримониума на ищеца; 2) тя да е постъпила в имуществения комплекс на ответника и 3) това разместване на блага от имуществото на ищеца в патримониума на ответника да е извършено при отпаднало правно основание, т.е. след пораждаване на процесното договорно правоотношение да е отпаднал породеният годеен юридически факт (договорът), на основание на който е заплатена исковата сума в размер на 696 лв.

С доклада по делото, изготвен по реда на чл. 146 ГПК, съдът е обявил за безспорно и ненуждаещо се от доказване между страните, че между тях е сключен договор № ** от 22.11.2021 г. за присъединяване на обект на клиенти към електроразпределителната мрежа и доставяне на трифазна електроенергия за обект: съществуваща стопанска сграда, находяща се в с. П., УПИ VIII-**, ЕАТТЕ **, както и че ищецът е заплатил на ответника сумата от 696 лв.

От представения по делото Договор № ** от 22.11.2021 г. за присъединяване на обект на клиенти към електроразпределителната мрежа на „Електроразпределение Юг“ ЕАД се установява, че предмет на договора е присъединяването на обект съществуваща стопанска сграда, находяща се в с. П., УПИ VIII-**, ЕАТТЕ ** с 1 брой бъдещи потребители, към електроразпределителната мрежа на ЕР Юг, КЕЦ „Калояново“. В разпоредбата на чл. 1.3. от Договора е установено, че присъединяването на обекта е предпоставка за извършване на услуги по пренос и разпределение на електрическа енергия в периода на съществуване на присъединения обект.

Съгласно разпоредбата на чл. 4.1. от Договора ответното дружество е поело задължение да проектира, изгради и въведе в експлоатация следните електрически съоръжения за присъединяване на обекта: монтаж на електромер трифазен статичен 3x10/60А 230/400 V в съществуващо стандартизирано табло ТЕПО 2М + 1ТЧ/А, монтирано на помощен пилон от стълб 1А1 на изв. Б на ТП 1 – с. П., както и да достави и монтира защитна комутационна апаратура съгласно предоставен проект част ел. Установено е, че обектът ще се присъедини при ниво на напрежение на присъединяване към точка от конструкцията на съществуваща електроразпределителна мрежа от 0, 40 KV, с предоставена мощност на границата на собственост на съоръженията в съответствие с работен проект от 11.50 kW.

С разпоредбата на чл. 4.2. клиентът – ищец е поел задължение да проектира, изгради и въведе в експлоатация следните електрически съоръжения за присъединяване: изграждане и въвеждане в експлоатация на изходящи захранващи линии, с необходимото сечение и дължина, с електромерно табло тип ТЕПО 2М + 1ТЧ/А, монтирано на стълб 1А1 до разпределителното табло на обекта.

С разпоредбата на чл. 4.3. от Договора страните са постигнали съгласие, че срокът за изграждане и въвеждане в експлоатация на съоръженията за присъединяване на основното захранване е 3 месеца, който срок започва да тече при условие, че е заплатена цената и клиентът или съответните лица, през имотите на които минават съоръженията за присъединяване са учредили сервитутни права, право на строеж – така, както е посочено в чл. 5.4. или са прехвърлили собствеността върху частта от имотите, през които преминават съоръженията за присъединяване на ЕР Юг.

В чл. 4.7. от договора е установено, че съоръженията за присъединяване се поставят под напрежение след изпълнение на задълженията на клиента по Договора и Общите условия към него и след предоставяне пред ЕР Юг от клиента на доказателства, че последният е сключил сделка за доставка на електрическа енергия с лицензирано дружество и сделка за пренос на потребената електрическа енергия от съответната мрежа, за ползване на мрежата и достъп до нея съгласно чл. 104 ЗЕ.

Договорът е сключен при Общи условия, като по делото са представени Търговски условия на договорите за присъединяване на обект на клиент към

електроразпределителната мрежа на „Електроразпределение Юг“ ЕАД. С разпоредбата на чл. 4.1.3. от Търговските условия клиентът е поел задължение да представи удостоверение по чл. 52, ал. 4 ЗКИР с данни от геодезическо заснемане на изградени електропроводни линии. С разпоредбата на чл. 4.2.2. от Търговските условия ответникът е поел задължение да изгради съоръженията за присъединяване и да изпълни присъединяването на обекта в срок, при условие, че клиентът е изпълнил задълженията си по договор и Търговските условия. С разпоредбата на чл. 4.2.4. от Търговските условия ответникът е поел задължение да постави под напрежение електрическите съоръжения до границата на собственост в 7-дневен срок от датата на предоставяне пред ЕР Юг на доказателства, че клиентът е сключил сделка за доставка на електрическа енергия с лицензирано дружество и сделка за пренос на потребената електрическа енергия от съответната мрежа, за ползване на мрежата и достъп до нея съгласно чл. 104 ЗЕ, както и е изпълнил изискванията за въвеждане в експлоатация на присъединявания обект.

С разпоредбата на чл. 6.1. от Договора е установено, че цената за присъединяване, определена съгласно Решение № Ц-002/28.03.2002 г. на КЕВР е 696 лв. за постоянна компонента 11.5 kW присъединена мощност. Установено е, че цената подлежи на заплащане по банкова сметка след сключване на договора и издаване на фактура.

По делото е представена фактура № 7000104609/26.11.2021 г. за сумата от 696 лв. Между страните е безспорно, че цената по договора е заплатена от клиента, което обстоятелство се установява от представените по делото доказателства.

Ищецът се позовава на извънсъдебно прекратяване на възникналата между страните облигационноправна връзка, поради неизпълнение на поетите с договора задължения от страна на ответника.

Развалянето на двустранен договор съгласно правната норма на чл. 87, ал. 1 ЗЗД настъпва след изпращане на покана за изпълнение, в която да се съдържа изрично волеизявление, че след изтичане на подходящ срок, договорот ще се счита за развален.

Общото правило на чл. 87 от ЗЗД е, че договорите се развалят извънсъдебно с предизвестие - едностранно волеизявление на изправната страна. Съгласно посочената разпоредба предизвестията следва да съдържа

две задължителни изявления - искане за изпълнение в подходящ срок и изявление, че договорът ще се смята за развален в случай на неизпълнение в определения срок.

По делото е представено изявление за разваляне на договора и покана за връщане на заплатената цена по договора, което е получено от ответното дружество на 20.06.2022 г. Следователно установява се, че преди депозиране на исковата молба до ответника е достигнало изявлението на възложителя за едностранно прекратяване на сключения между страните договор. За пълнота на изложението следва да се посочи, че потестативното право за извънсъдебно разваляне на двустранен договор се упражнява с едностранно волеизявление от изправната страна по договора, което може да се направи преди завеждане на делото, или с исковата молба, вкл. и когато с последната се претендират последици от развалянето на договора. В този смисъл е *Решение № 269 от 22.10.2018 г. на ВКС по т. д. № 1980/2017 г., II т. о., ТК*.

За да се претендира връщане на даденото при отпадане на основанието по чл. 55, ал. 1, предложение трето ЗЗД - поради разваляне на договора при неизпълнение, е необходимо ищецът да е установил, при условие на пълно главно доказване, надлежно упражнено право на разваляне на договора. Освен надлежно изявление за разваляне на договора, следва в производството по делото да се установи, че са били налице предпоставките, установени в разпоредбата на чл. 87, ал. 1 ЗЗД за едностранното прекратяване на договора, изразяващо се в неизпълнение на задължението на изпълнителя да осъществи действията, установени в договора.

Сключеният между страните договор представлява по своята правна природа договор за изработка по смисъла на чл. 258 и сл. от ЗЗД. Договорът за изработка по своята правна същност представлява неформален, консенсуален, двустранен, комутативен, възмезден договор, като при учреденото от него материално правоотношение за ответника са породени две основни obligatorни задължения – да извърши възложената работа съобразно поръчката в срок и без отклонение от нея и недостатъци на процесните дейности, и да предаде работата на възложителя, а за ищеца – да приеме (одобри) извършената работа и да заплати уговореното възнаграждение на изпълнителя - арг. чл. 258 ЗЗД и чл. 266, ал. 1, изр. 1 ЗЗД, във вр. с чл. 288 ТЗ.

С договора ответникът – изпълнител е поел задължение да извърши действия по присъединяване на обект съществуваща стопанска сграда, находяща се в с. П., УПИ VIII-**, ЕАТТЕ **, към електроразпределителната мрежа на ЕР Юг, КЕЦ „Калояново“, като проектира, изгради и въведе в експлоатация следните електрически съоръжения за присъединяване на обекта: монтаж на електромер трифазен статичен 3x10/60А 230/400 V в

съществуващо стандартизирано табло ТЕПО 2М + 1ТЧ/А, монтирано на помощен пилон от стълб 1А1 на изв. Б на ТП 1 – с. П., да достави и монтира защитна комутационна апаратура съгласно предоставен проект част ел., както и да постави под напрежение съоръженията за присъединяване.

С договора ищецът – възложител е поел задължение да проектира, изгради и въведе в експлоатация следните електрически съоръжения за присъединяване: изграждане и въвеждане в експлоатация на изходящи захранващи линии, с необходимото сечение и дължина, с електромерно табло тип ТЕПО 2М + 1ТЧ/А, монтирано на стълб 1А1 до разпределителното табло на обекта, като в разпоредбата на чл. 4.7. от договора е установено, че съоръженията за присъединяване се поставят под напрежение след изпълнение на задълженията на клиента по Договора и Общите условия към него и след предоставяне пред ЕР Юг от клиента на доказателства, че последният е сключил сделка за доставка на електрическа енергия с лицензирано дружество и сделка за пренос на потребената електрическа енергия от съответната мрежа, за ползване на мрежата и достъп до нея съгласно чл. 104 ЗЕ.

Следователно със сключване на процесния договор електроразпределителното дружество е поело задължение за присъединяване на обекта на потребителя към електроразпределителната мрежа чрез **съществуващо** стандартизирано табло, поради което задълженията на електроразпределителното дружество не са свързани с изграждане на съответни съоръжения, а единствено с доставка и монтаж на трифазен статичен електромер и защитна комутационна апаратура, както и поставяне под напрежение на съоръженията за присъединяване след изпълнение на задълженията на клиента – възложител.

Носител (субект) на облигационното (договорното) задължение по чл. 117, ал. 1 ЗЕ за присъединяване на обекта (имота) към електроразпределителната мрежа може да бъде само енергийно предприятие - оператор на електропреносната мрежа по смисъла на т. 34 а, б. "а" от ДР на ЗЕ или оператор на електроразпределителна мрежа по смисъла на т. 34б, б. "а" от ДР на ЗЕ, какъвто е ответникът. Това задължение може да възникне, само ако са налице условията по чл. 117, ал. 1, т. 1, т. 2 и т. 3 ЗЕ.

Присъединяването на обекти на потребители към електроразпределителната мрежа се урежда в Наредба № 6 от 24.02.2014 г. за присъединяване на клиенти и производители към електроразпределителната мрежа.

При смисловото и граматическо тълкуване на разпоредбите на договора по смисъла на чл. 20 ЗЗД съдът установи, че задълженията на

електроразпределителното дружество за доставка и монтаж на трифазен статичен електромер и защитна комутационна апаратура, както и поставяне под напрежение на съоръженията, са предпоставени (обусловени) от изпълнение на поетите с договора задължения от страна на клиента – възложител, изразяващи се в изграждане и въвеждане в експлоатация на изходящи захранващи линии, с необходимото сечение и дължина, с електромерно табло тип ТЕПО 2М + 1ТЧ/А, монтирано на стълб 1А1 до разпределителното табло на обекта (чл. 4.2. от Договора), както и в задължение да сключи сделка за доставка на електрическа енергия с лицензирано дружество и сделка за пренос на потребената електрическа енергия от съответната мрежа, за ползване на мрежата и достъп до нея съгласно чл. 104 ЗЕ (чл. 4.7. от Договора).

Задължението по чл. 4.7. от Договора е регламентирано и в разпоредбата на чл. 23, ал. 3 от Наредба № 6 от 24.02.2014 г. за присъединяване на клиенти и производители към електроразпределителната мрежа, в която е установено, че съоръженията по ал.1 и 2 се поставят под напрежение до границата на собственост само от съответния мрежови оператор или от упълномощени от него лица в 7-дневен срок от датата на представяне на доказателства от клиента, че е сключил: 1 .договор за пренос и достъп до съответната мрежа; и 2. договор за доставка на електрическа енергия с лицензирано за това дружество.

Насрещните престации се определят от конкретното постигнато съгласие между страните по договора. В разпоредбите на договора е установено, че изпълнението на задължението на изпълнителя е предпоставено от конкретни действия на възложителя. Т.е. за изпълнение на задължението на ответника следва да бъде осигурено съдействието на ищеца – възложител. В производството по делото не бяха ангажирани доказателства от ищеца, че последният е изпълнил поетите с договора задължения, които са необходимо условие за осъществяване на фактическите действия на възложителя по свързване на имота с електропреносната мрежа.

В този смисъл съдът не възприема становището на ищеца, изложено в исковата молба, че е изпълнил всички задължения по договора като е сключил договор с „Елпроект ВП“ ЕООД за изготвяне на проект за част „Електро“ за обект с. П., УПИ VIII-**, кв. 59, който е изготвен, за да послужи пред ответното дружество, ведно със Скица № 286 от Община Хисаря, отдел „УСГ“ от 18.05.2021 г. Посочените действия предхождат сключването на договора, доколкото с разпоредбата на чл. 15, ал. 2 от Наредба № 6 от 24.02.2014 г. за присъединяване на клиенти и производители към електроразпределителната мрежа, е установено, че за присъединяване на обекти към искането за сключване на договор за присъединяване възложителят прилага и: 1. влязло в сила разрешение за строеж на обекта; 2. одобрен инвестиционен проект - част архитектурна и част електрически уредби и инсталации на обекта в частта, засягаща монтирането на съоръженията за присъединяване и подхода към тях, съобразени със

становището за условията за присъединяване.

Следователно доказателства за изпълнение на поетите с договора задължения от страна на ищеца не бяха ангажирани в производството по делото.

В производството по делото са изслушани показанията на свидетеля Ф. Г. К. – ръководител на КЕЦ „Калояново“ към „Електроразпределение Юг“ ЕАД, който свидетелства, че му е известно за сключения между страните договор, съгласно който електроразпределителното дружество трябва да монтира електромер и комутационна апаратура в съществуващо табло, което е монтирано на имотната граница на клиента. Сочи, че това задължение се изпълнява в случай, че клиентът си изпълни неговите задължения, а те са да изгради външна връзка – кабелна, която е от неговото главно разпределително табло до съществуващото табло и да подаде заявление за монтаж на електромер. Излага пред съда, че при ответното дружество са осигурени електромер и комутационна апаратура, която не са монтирани, тъй като към тях не е подадено заявление от клиента за монтаж, след изпълнение на задълженията му.

Съдът цени показанията на свидетеля К. на основание чл. 172 ГПК и възприема последните като безпротиворечиви, обективни и житейски логични, доколкото по делото не са налице данни за конкретна заинтересованост на свидетеля от изхода на правния спор, предмет на производството по делото.

Правното действие на волеизявлението за разваляне на договора може да настъпи само в случаите, когато са били налице законовите предпоставки на правото на изправната страна по чл. 87 ЗЗД, а именно: виновно неизпълнение на задължението от страна на длъжника, за което последният носи отговорност и **изправност** на кредитора. Последният следва да е изпълнил насрещното си задължение или да е бил готов да изпълни и съответно да е предложил изпълнение, респ. да е оказал необходимото съдействие за реализиране на дължимата престация.

От събраните по делото доказателства по безспорен начин се установи, че ищецът не е изпълнил поетите с разпоредбите на чл. 4.2. и чл. 4.7. от Договора задължения, които обуславят изпълнение на задълженията на ответника. Ответникът не оспорва, че не е изпълнил задължението си по договора в установения тримесечен срок, но доколкото последното е било предпоставено от съдействието на кредитора чрез предприемане на конкретни действия, ответникът е освободен от последиците на своята забава, доколкото възложителят – кредитор от своя страна е изпаднал в забава. В случаите, при които кредиторът не окаже съдействие, необходимо за изпълнение задължението на длъжника, след като последният е предложил изпълнение съгласно договорните клаузи, тогава забавата е по вина на кредитора и съгласно разпоредбата на чл. 96, ал. 1 ЗЗД длъжникът се освобождава от последиците на собствената си забава. В този смисъл е практиката на

Върховния касационен съд, обективирана в *Решение № 203 от 30.01.2012 г. по т. д. № 116/2011 г., Т. К., II т. о. на ВКС*, *Решение № 196 от 11.04.2012 г. по т. д. № 994/2010 г., Т. К., II т. о. на ВКС*.

Следователно кредиторът не може да упражни правото да развали договора, тъй като длъжникът не отговаря за неизпълнението поради това, че то е причинено от кредиторската забава. Т.е. в полза на ищеца не е възникнало потестативното субективно право за разваляне на договора с едностранно изявление, поради което следва да се приеме, че действието на договора не е отпаднало с обратна сила и ответникът не дължи връщане на получената цена от 696 лв.

По така изложените съображения предявения иск следва да бъде отхвърлен.

С оглед изхода на правния спор в полза на ответника и на основание чл. 78, ал. 3 ГПК следва да бъдат присъдени сторените в производството по делото разноски в общ размер от 115 лв., от които сумата от 15 лв. – депозит за призоваване на свидетел и сумата от 100 лв. – юрисконсултско възнаграждение, което съдът определи, при съобразяване на действителната фактическа и правна сложност на делото, на основание чл. 78, ал. 8 ГПК във вр. с чл. 37 ЗПП и чл. 25, ал. 1 от Наредба за заплащането на правната помощ.

Така мотивиран, Пловдивският районен съд

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ предявения от Д. Н. Ч., ЕГН *****, с адрес гр. П., ул. *****, против „Електроразпределение Юг“ ЕАД, ЕИК 115552190, със седалище и адрес на управление гр. Пловдив, ул. „Христо Г. Данов“ № 37, осъдителен иск с правно основание чл. 55, ал. 1, предл. трето ЗЗД за заплащане на сумата от 696 лв., заплатена по развален от страна на ищеца – възложител договор № ** от 22.11.2021 г. за присъединяване към електроразпределителната мрежа и доставяне на трифазна електроенергия за обект: съществуваща стопанска сграда, находяща се в с. П., УПИ VIII-**, ЕАТТЕ **.

ОСЪЖДА Д. Н. Ч., ЕГН *****, да заплати на основание чл. 78, ал. 3 ГПК на „Електроразпределение Юг“ ЕАД, ЕИК 115552190, сумата от **115 лв.** – разноски в производството по гр.д. № 12149/2022 г. по описа на Районен съд – Пловдив, IX граждански състав.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с въззивна жалба пред Окръжен съд - Пловдив в двуседмичен срок от връчването му на страните.

ПРЕПИС от настоящото решение да се връчи на страните.

Съдия при Районен съд – Пловдив: _____/п/_____